

SALUT MICOLOGIA

Sense intoxicats per bolets en 3 anys

Salut no ha registrat cap brot des del 2015, mentre que entre el 2012 i el 2014 n'hi va haver tres amb 12 malalts, 5 d'hospitalitzats || Experts apunten al factor "sort" i a les males temporades

R. RÍOS

ILLEIDA | Les comarques lleidatanes acumulen ja tres anys sense que s'hagin registrat intoxicacions greus per haver ingerit bolets verinosos, després que entre 2012 i 2014 es comptabilitzessin tres brots amb una dotzena d'afectats, dels quals cinc van haver de ser hospitalitzats. Els experts apunten a un factor de sort més que a una conscienciació més gran dels aficionats i a les males temporades de bolets, que redueixen les probabilitats. Les dades facilitades a aquest diari pel departament de Salut mostren que no hi va haver intoxicats d'importància (no es descarten casos lleus tractats als Centres d'Atenció Primària) entre 2015 i 2017. En canvi, el 2014 hi va haver un brot amb cinc afectats, dels quals dos van requerir un ingrés hospitalari, i el 2014 dos episodis d'intoxicacions diferents amb set malalts en total, dos d'aquests també amb atenció a l'hospital. "El 2014, per exemple, va ser un any excepcional pel que fa a la producció de bolets i això augmenta les probabilitats que es produeixin intoxicacions perquè hi ha més fongs i més boletaires disposats a sortir a buscar-los", explica Juan Martínez, investigador del Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya, a Solsona. En canvi, la passada temporada de tardor (el 2017 és un dels últims tres anys en què no hi ha hagut brots tòxics) va ser dolenta, amb només quinze quilos per hectàrea quan la

INEXPERIÈNCIA

Alerten que hi segueix havent molta inexperiència entre les persones que busquen bolets

mitjana solen ser uns seixanta. "El que no hi hagi hagut intoxicats des del 2015 (greus, perquè lleus n'hi continua havent tots els anys) ho atribuiria a males temporades i més al factor sort que a una conscienciació més gran de la gent. Hi ha molta inexperiència encara entre la gent que surt a buscar bolets", reconeix Martínez. Es calcula que a Catalunya hi ha uns dos milions de boletaires, dels quals 1,2 surten habitualment (dos o tres vegades per any).

LES DADES

3

BROTS

El departament de Salut té comptabilitzats a Ponent tres brots per intoxicacions per bolets els anys 2012 i 2014.

12

MALALTS

Aquests tres brots es van saldar amb un total de 12 persones afectades, set d'aquestes el 2012 i les cinc restants el 2014.

5

HOSPITALITZATS

Cinc de les 12 persones afectades van acabar ingressades a l'hospital a causa de la intoxicació per haver ingerit bolets verinosos.

2

MILIONS DE BOLETAIRES

Des del Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya calculen que hi ha uns dos milions de boletaires catalans.

ELS BOLETS MÉS PERILLOSOS

LA MÉS TÒXICA

Amanita phalloides

Descripció: Per la seua elevada toxicitat i la seua freqüència als nostres boscos, és el bolet més perillós, causa de la majoria d'intoxicacions mortals.

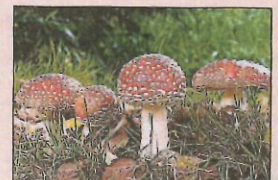
Claus: L'*Amanita* es pot confondre amb algunes *russula* de color verd, però aquestes no tenen ni anell ni vulva. També amb algunes *psalliota*.

Amanita verna i virosa

Descripció: Unes altres dos *Amanites* altament tòxiques són l'*Amanita verna*, que es presenta a la primavera, i l'*Amanita virosa*, que és de tardor.

Aparició: L'hàbitat més freqüent són els boscos d'arbres de fulla ampla.

Amanita muscaria

Descripció: Es pot confondre amb l'ou de reig. Les principals diferències són la presència de berrugues blanques sobre la caputxa.

Aparició: A la tardor en boscos més alts i freds que l'ou de reig.

Cortinari

Descripció: Alguns bolets del grup dels *cortinari* són molt tòxics, fins i tot poden resultar mortals.

Aparició: Afortunadament són poc abundants i difícils de confondre amb cap bolet comestible d'ús habitual.

Fredolic tòxic

Descripció: Es pot confondre amb la *Tricholoma terreum*, més petita i de menor alçada.

Síntomes: Els símptomes es presenten al cap de poca estona d'haver consumit els bolets.

LES CLAUS

Com distingir-los

■ No hi ha regles ni proves generals per distingir els bolets tòxics dels comestibles. L'única manera d'assegurar-se que un bolet és comestible és mitjançant la correcta identificació de l'espècie, i això s'aconsegueix gràcies al coneixement i l'experiència. Les tradicions populars de comprovació com l'ennegrim de la dent d'all o de la patata són falses.

Com actuar

■ Davant els primers símptomes, s'ha d'acudir immediatament a un centre hospitalari perquè la persona afectada rebí el tractament mèdic adequat. Convé portar les restes que es tinguin dels bolets, ja sigui els trossos que s'ha eliminat al netejar-los o els bolets cuinats que hagin sobrat. Això permetrà als especialistes identificar l'espècie que ha provocat la into-

xicació i facilitarà l'aplicació del tractament més eficaç.

Principals símptomes

■ Els símptomes d'intoxicació varien segons l'espècie. Es poden presentar un o més d'aquests: forts dolors d'estómac, suor freda, vòmits dolorosos i continuats, diarrees fètils i abundants, vertigen, posturació total, deliris, períodes alternatius de crisi i de calma.

Quan apareixen

■ Els primers símptomes es poden presentar poc després d'haver menjat els bolets (normalment entre mitja hora i tres hores) o més tard. Les intoxicacions més greus, com la causada per l'*Amanita phalloides*, es manifesten unes 8 o 10 hores després. Per tant, el fet que els símptomes tardin a presentar-se és un indicati que la intoxicació pot ser molt perillosa